



Kuuki wo Yomu



Gondolkodott már azon, hogy a japán emberek miért értik meg egymást a szóbeli megnyilatkozások hiánya ellenére? Ezt a tulajdonságot *kuuki wo yomu*-nak, azaz helyzetolvasásnak nevezik. Azt gondolhatná, hogy a különböző kultúrákból származó emberek is ezt teszik. Miért nehéz a *kuuki wo yomu* a külföldieknek Japánban?

Mi a *kuuki wo yomu*?

A *kuuki wo yomu* (空気を読む) egy japán kifejezés a helyzet vagy a légkör (szituáció) olvasására. Az angol megfelelő fordítása a *reading the room* vagy *reading between the lines* (olvasás a sorok között). Ez a japán társadalomban bárhol és bármikor bevett gyakorlat. Ha nem tudod megcsinálni, KY-nek bélyegeznek. Ez a *kuuki ga yomenai* rövidítése, ami azt jelenti, hogy képtelen olvasni a helyzetet, vagy nem érti a célzást.

Egy olyan, sok kontextust és közvetett kommunikációt igénylő társadalomban, mint Japán, a célzás megértésének képessége hihetetlenül fontos. Ez minden japán emberben jól beágyazott érték, más alapelvekkel együtt, mint például az *omoiyari* és a *tatemaie*.

Megtanulják, hogy folyamatosan figyelniük kell a ki nem mondott üzeneteket, gesztusokat, arckifejezéseket és egyéb nonverbális jeleket.

A külföldi turisták számára, akik rövid kirándulásra érkeznek Japánba, ez a viselkedés kedvesnek és figyelmesnek tűnik. Az emberek a mozgólépcsők egyik oldalán állnak, hogy a siető emberek a másik oldalon el tudjanak menni anélkül, hogy többször is bocsánatot kérnének. A zsúfolt vonaton az emberek automatikusan előre teszik a mellkasukra a hátizsákjukat, hogy több hely legyen. Úgy tűnik, mintha mindenki előzékeny lenne a másikkal szemben.



Japán mozgólépcső etikett

A hosszabb ideig Japánban tartózkodó külföldi diákok és munkavállalók számára azonban a *kuuki wo yomu* kulturális akadályt jelenthet. Bár ezek a cselekvések valóban átgondoltak, erősen támaszkodnak a kollektív gondolkodásra. Az eltérő kultúrájú nem bennszülöttek számára nehéz ilyen ki nem mondott etikettet ismerni anélkül, hogy kifejezetten elmondanák nekik.

Többértelműség a japán kommunikációban

Van egy japán közmondás 一言えば十をしる (*ichi ieba ju wo shiru*), ami azt jelenti, hogy Egy szó jobb, mint tíz. Ez a közmondás azt a tipikus japán beszélgetést mutatja be, ahol a beszélő és a hallgató ugyanazzal a tudással rendelkeznek, így a beszélőnek csak keveset kell beszélnie. A hallgató a többi magától kitalálja. Amikor külföldiek érkeznek Japánba, nem osztoznak ugyanazokban a tudásokban és szokásokban, mint a japánok. Nem lesznek képesek tíz dolgot megérteni, ha csak egyet hallanak. A korábban tömör, mégis hatékony beszélgetés kétértelművé válik.

A japán társalgás kétértelműségét nem kizárólag a szavak hiánya okozza. Vannak olyan helyzetek, amikor az emberek szavakat használnak, de azokat nem lehet közvetlenül lefordítani. Az eltérő jelentések félreértéseket okozhatnak a külföldiek körében, különösen, ha nem ismerik az *aizuchi*-t és a *tatema*e-t.

Aizuchi

Egyes kultúrákban a jó hallgatóság azt jelenti, hogy csendben és figyelmesen hallgatunk. Japánban azonban más a szemléletmód. A japán embereknek, finomságuk ellenére azonban nem szabad csendben lenniük egy beszélgetés alatt. Ezért, hogy megmutassák, hogy figyelnek, gyakran kell közbeszólniuk és helyeselni a beszélőhöz. Az ismeretlenek ezt félbeszakításnak gondolhatják, de a csendben levés a beszélgetés közben Japánban azt jelenti, hogy a hallgatót nem érdekli, amit a másik mond.

Az *aizuchi* példái a はい, ええ és うん – Igen, jó és aha). Ezt a hármat közvetlenül igennek fordítjuk. Egy beszélgetés során a nem anyanyelvi beszélők azt hihetik, hogy a beszélgetőpartnerük egyetért, mert folyamatosan igent mond és bólogat, de ez nem így van. Ha a はい, えええ és うん *aizuchi*-ként használatosak, akkor azt jelentik, hogy igen, hallgatlak, nem pedig azt, hogy igen, egyetértek veled.



Honne és tatema

A *Kuuki wo yomu* igazi kihívássá válik, amikor szavakat kell értelmezni, különösen a nyugatiak számára. Sok nyugati országban a kommunikáció stílusa közvetlen. Komolyan gondolják, amit mondanak, és ritkán kerülgetik a lényegét. A legtöbb japán ember nem ilyen.

A *honne* azt jelenti, hogy igazi én. Az emberek Japánban általában csak magánjellegű alkalmakkor, a legközelebbi családtagok és barátok körében fejezik ki magukat szabadon. A *tatemae* az a homlokzat, amelyet az emberek a nyilvánosság előtt használnak, és amely gyakran a valódi érzéseik ellenkezője. Egyesek a *tatemae*-t becstelenségnek vagy kétszínűségnek tarthatják, de a japán csoportorientált társadalomban ez szükséges a harmónia fenntartásához. A *tatemae* udvariasságból fakadó viselkedés, nem pedig rosszindulatból.

Egy japán előadó például megkérdezheti, hogy van-e kérdés a megbeszélés végén, amikor már csak egy perc van hátra a gyűlésből. Lehet, hogy ez csak egy udvarias kérdés, mert valójában azonnal be szeretné fejezni a gyűlést. Ezért a helyes válasz a többiektől a nemleges válasz. Az előadó nem akarja elhúzni a megbeszélést, és visszatartani a többi résztvevőt a következő napirendjétől, még akkor sem, ha valójában kérdéseik vannak.



Hogyan olvassuk a helyzeteket

Ahhoz, hogy ne legyünk KY, tisztában kell lennünk a környezetünkkel. Íme néhány dolog, amivel megtanulhatjuk olvasni a helyzeteket:

🕒 Tanulmányozza a japán testbeszédet

Sajnos az, hogy folyékonyan beszélünk japánul, nem garantálja, hogy jobban tudunk szocializálódni a helyiekkel. Ahhoz, hogy helyesen olvassuk a helyzeteket Japánban, meg kell tanulnunk a testbeszédet és a gesztusokat is. Az is kulcsfontosságú, hogy elkerüljük a kínos helyzeteket. Például az, hogy beszélgetés közben állandóan valakinek a szemébe nézünk, agresszív lépésnek számít.

🕒 Nézzük a japán médiát

A japán médiában rengeteg testbeszédés gesztust láthatunk. A biztonság kedvéért jobb, ha valóságshow-ból vagy drámákból tanulunk. Az anime szereplői is használnak japán testmozdulatokat. Az animében azonban a testmozdulatok és az arckifejezések általában túlzóak. Ha egy anime karakter viselkedését utánózzuk, nevetségesen fogunk kinézni (kivéve egy cosplay-eseményen, ha egy cosplayer vagy).

🕒 Szerezzünk néhány barátot

A helyi barátok sokat segíthetnek. Tanulhatunk a példáikból és közvetlenül kérdezhetünk tőlük. Az is természetes, hogy miután egy ideig barátkozunk velük, lemásoljuk a testbeszédüket.

🕒 Tanuljunk játékon keresztül

Van egy *Kuukiyomi* nevű játék, ha szórakoztató módon szeretnénk tanulni. A *Kuukiyomi* több száz helyzetet tartalmaz, instrukciók nélkül. A játékosoknak olvasniuk kell a helyzetet, és megfelelően kell reagálniuk. Először csak Japánban jelent meg a játék, de a fejlesztő 2018-ban elindította az angol nyelvű változatot. Elérhető mobilon (iOS és Android), Switch-en. Playstation és [Steamen](#) is megtalálható.



Kép a játékból

Ne aggódjon túlságosan, ha új Japánban. Érthető, hogy a külföldiek nem értik a szinte telepatisz japán kommunikációt. Még a japán bennszülöttek is hibázhatnak néha. Kezdhetjük a könnyű dolgokkal, és fokozatosan tanulhatjuk meg a bonyolultabbakat.

A legfontosabb, hogy ne feledjük, hogy ennek a készségnek a megtanulása könnyebbé és élvezetesebbé teszi az életet Japánban.



A fordítás az alábbi cikk felhasználásával történt: <https://www.tokhimo.com/post/kuuki-wo-yomu-how-japanese-read-the-room-2>